

[Vilhelm Rasmussen.]

vort Folk, mange af dem virker ogsaa i Mellemskoler med Realklasser, andre virker i Ungdomsskoler, og atter andre — et meget stort Tal — gør en meget betydningsfuld Gerning i det almene Folkeoplysningsarbejde som ledende Personligheder i Foredragsforeninger eller Foreninger med andre kulturelle Formaal. Og ogsaa af denne Grund, fordi Læreren har saa stor Betydning udenfor sin Skole i snævreste Forstand, har det saa overordentlig stor kulturel Betydning, at vi har en dygtig Lærerstand.

Hvis vi ser paa Samfundets Konstruktion, viser det sig, at det i særlig Grad er Smaakaarsfolk i vort Land, der er interesseret i, at vi har en dygtig Lærerstand. Undersøger man nemlig, fra hvilke Hjem de 45 000 Børn, der ikke gaar i den offentlige Folkeskole, stammer, kommer vi til det Resultat, at den overvejende Procentdel af dem kommer fra de relativt velstillede Hjem. Selv om det ikke passer fuldstændigt, kan man dog med et vist Forbehold nok sige, at saa godt som alle Børn fra Smaakaarsfolks Hjem gaar i den danske Folkeskole, og derfor er det fremfor alt Smaakaarsfolk, Arbejderklassen i By og paa Land og de, der med dem er økonomisk og socialt lige-stillede, som i særlig høj Grad er interesserede i, at Lærerstanden for den offentlige Folkeskole faar en fyldig og god Uddannelse. Men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at ogsaa Overklassen i vort Land er i høj Grad interesseret i, at vi har en god Folkeskole, for saaledes som Samfundet i Øjeblikket er konstrueret, er det dog ved Arbejde af dem, der tilhører Underklassen i økonomisk Henseende, at den økonomiske Overklasse er i Stand til at tjene saavel de store Indtægter som det, der kan lægges til Side, altsaa til Ophobning af Formue. Det er for dem, der er arbejdsgivende, saavel i By som paa Land, af den allerstørste Betydning, at de til at udføre Arbejdet kan faa Folk med en god Uddannelse, erhvervet i Folkeskolen. Derfor mener jeg, at der er saa vægtige Grunde for endelig nu at gøre et Skridt imod en forbedret Læreruddannelse.

Naar jeg ser tilbage paa Forhandlingerne i den store Skolekommission, maa jeg mene, at man ogsaa har Grund til at antage, at der fra alle Sider vil kunne vises Velvillie overfor det her foreliggende Lovforslag. Et Hovedpunkt i dette Lovforslag er jo, at Uddannelsen paa Lærerskolerne skal være 4-aarig, og om dette meget væsentlige Punkt var der Enighed i den store Skolekommission. Alle Partier, ikke blot Socialdemokrater og Radikale,

men ogsaa Venstremænd og Konservative, var enige om denne Ting, at en 3-aarig Uddannelse ikke er tilstrækkelig for Lærerne i den danske Folkeskole; man sluttede sig til dette Krav fra alle Sider, og et Mindretal: Berntsen, Marie Christensen, Ej-sing og Nørgaard, fremsatte til Forsvar for deres Tilslutning nogle Udtalelser, som jeg beder den højtærede Formand tillade mig at oplæse. Dette Mindretal — det er jo alle fremtrædende og betydningsfulde Personer af Venstre — udtalte følgende:

„Naar man dog er med til at foreslaa en fireaarig Læreruddannelse i Stedet for den bestaaende treaarige, er Grunden den, at der fra alle Sider i Seminarieverdenen klages over, at den treaarige Uddannelses-tid i alt væsentligt medgaar til Indøvelse af det Kundskabsstof, der kræves til Eksamen. Og ganske vist maa der fordres et sikkert tilegnet Kundskabsstof af Lærerskolens Elever, men ikke mindre betydningfuldt er det, at disse ved Fordybelse i Stoffet øves i at arbejde selvstændigt, saa de vokser i Modenhed og ogsaa paa denne Maade forberedes til med Dygtighed at gøre deres Arbejde i Folkeskolens Tjeneste. Men Mindretallet indser, at den treaarige Uddannelse ikke har afgivet den fornødne Tid til dette mere selvstændige Arbejde. Naar Mindretallet tiltræder Forslaget om en Forlængelse af Undervisningstiden paa eet Aar, har det da ikke dermed tilsigtet, at Lærerskolen i væsentlig Grad skal øge Kundskabsstoffet for Eleverne, men har ønsket, at der mere skal gives Lærerskolens Elever den fornødne Tid til selvstændigt Arbejde og Indtrængen i Kundskabsstoffet under Lærernes Vejledning, saa Eksamen ikke alene bliver en Prøve i vel tilegnet Viden, men i højere Grad end hidtil en Modenhedsprøve.“

Jeg mener, at det er af særdeles stor Interesse, at disse Personligheder af Venstre i Betænkningen fra den store Skolekommission har udtalt saadanne Anskuelser med Hensyn til Spørgsmaalet om den 4-aarige Læreruddannelse.

Idet jeg nu har gjort disse almindelige Bemærkninger, skal jeg tillade mig at oplyse om, paa hvilke Punkter det foreliggende Lovforslag adskiller sig fra de Forslag, det høje Ting kender fra Aarene 1925 og 1926. I § 1 foreslaas det nu, at Lærerhøjskolens Undervisning i alle fire Aar skal være præget af de Krav, Elevernes fremtidige Gerning stiller til dem. I det gamle Forslag stod der, at det særlig skulde ske i de to sidste Aar. Jeg maa